

cialdemokratiet endnu ikke har været ledende Regeringsparti noget Sted, skræmmer Sporene de Steder, hvor det har haft Magt. Men jeg haaber altsaa, at der for de danske Socialdemokraters Vedkommende, netop fordi der er et Stykke af en Grundtvigianer i adskillige af dem, ikke vil være nogen Fare i saa Henseende.

Baade de Radikales, Højres og Socialdemokraternes Ordførere har ønsket gratis Skoleundervisning ogsaa i de højere Skoler. Det kunde jeg personlig intet have imod, men hvorledes den praktiske Udførelse heraf skal kunne ske paa en saadan Maade, at den private Skole kan bevares uden at blive en Overklasseskole, har jeg noget svært ved at forstaa. Thi naar det ærede Medlem fra Køge (Mads Larsen) sagde, at ved at skabe en gratis Skole vilde vi undgaa en Overklasseskole, er det aldeles urigtigt; der, hvor man har den gratis Skole, har man netop Overklasseskolen. Nej, ved at opretholde den private højere Skole har man en Mulighed for at undgaa en Overklasseskole, men jeg tror ikke, denne Mulighed bliver til Virkelighed for Storkøbenhavns Vedkommende, thi her vil der, som Samfundsforholdene er i Øjeblikket, altid være et Kvarter, hvor man ønsker at have det noget finere for sine Børn, end selv de private Skoler kan yde det. Den gratis Skole over det hele vil uvægerligt medføre en Overklasseskole, saaledes som Samfundsforholdene nu er. Men Indførelsen af en gratis Skole indebærer mange Konsekvenser. For det første er der Skattefølgerne. Den højtærede Minister forstod ikke min Udtalelse om Skatten. Jeg kan tale med af Erfaring. Jeg har betalt Skolepenge for mine Børn, og det har været ret smerteligt, det, man skulde ud med hver Maaned, men man betalte dog til Skolerne, det var Børnene, som kom hjem med Regningen, og man havde Fornemmelsen af, at det var Skolen, som skulde have Pengene. Men jeg er sikker paa for mit Vedkommende, at hvis Beløbet kommer paa Skattebilletten, vil jeg føle det som en Skat, og saaledes tror jeg, det vil blive følt af de fleste. Forholdet mellem Skolen og mig er noget andet end mit Forhold til en Mand, som kommer med en Skattebillet. Men i og for sig har det mange Fordele at gaa den Vej. Børnene i Skolen ved da ikke, hvem der betaler, og hvem ikke, og det synes jeg er meget godt. Derfor antydede jeg, at jeg kunde tænke mig Spørgsmaalet

bragt ind under Skattelovgivningen i det hele taget. Men hvis Skolen skal være helt gratis, vil det jo faa betydelige Skattefølger. Og saa kommer det Spørgsmaal, at de, der bor i en By, som har en Skole, og de, som bor paa Landet og maa sætte deres Børn i et Internat eller et Pensionat, kommer til at betale meget forskelligt, skønt de vil have samme Skoleafgift gennem Skatten. Det Spørgsmaal maa dog ogsaa ordnes. I Diskussionen mellem det ærede Medlem for Københavns 1ste Valgkreds (Wulff) og det ærede Medlem fra Kolding (Laursen) i Gaar blev det fremhævet, hvad det økonomisk betyder for Forældre, som maa sende deres Børn bort fra Hjemmet for at faa dem i Skole. En Følge af den gratis Skole maatte blive, at Børnene ikke alene fik gratis Undervisning, men ogsaa Kost og Klæder. Det vil sige, at den egentlige Konsekvens maatte blive netop den socialdemokratiske Skole helt og holdent. Hvis vi kunde finde en fornuftig Ordning, saa at vi fik en gratis offentlig Skole og samtidig en Privatskole, hvor Undervisningen eller Skolegangen ogsaa var gratis, var det en anden Sag, men det kan jeg slet ikke se, vi kan. Men vi kan i Udvalget drøfte Spørgsmaalet og se at finde en fornuftig Ordning, hvis det er muligt.

Det ærede Medlem fra Kolding (Laursen) fremdrog i Gaar det Spørgsmaal: Hvad er Statens, og hvad er Kommunens Opgave paa Skolevæsenets Omraade? Det ærede Medlem mente, at Gymnasiundervisningen, selv om der blev 4 Klasser, var en Statssag, medens den Undervisning, som laa under den, var en Privat- eller Kommunalsag. Ogsaa jeg har tidligere haft Lejlighed til at udtale her i Tinget, at saaledes saa jeg egentlig ogsaa paa Sagen, og det er noget, jeg tror, man vil komme til at drøfte, naar vi skal have Provinskolerne ind under Drøffelsen i Anledning af dette Lovforslag, men det vil blive en noget dyr Historie, hvis vi skal følge det ærede Medlem og give, som han kaldte det, en „Kvotadel“ af Skolens Udgift til de private Skoler Landet over. Det bliver en slem Historie rent økonomisk set. Men paa den anden Side tror jeg ikke, de bliver konkurrencedygtige, uden at de faar noget i den Retning. Jeg tror ikke, vi kan blive staaende ved det Tal, den højtærede Minister nævnedes som værende den Sum, Privatskolerne faar. Vi maa meget højere op, om ikke til det dobbelte, saa dog op i den Retning. Men, som